

THE CURWEN PRESS

AF TORBEN SMISTRUP

VED ET BESØG i London sommeren 1947 lykkedes det mig at få introduktion til *The Curwen Press*, der er beliggende i Plaistow, en af storbyens utallige forstæder. Det er om denne presse, at *Stanley Unwin*, den kendte engelske forlægger og forfatteren til bogen »Om Forlagsvirksomhed«, siger: »De firmaer, hvis speciale er bogtryk, kan løseligt deles i tre klasser: 1) de kunstnerisk indstillede og de, som trykker luksusudgaver, 2) de faglige kompetente, men som regel uinspirerede, 3) de middelmådige, men billige. Til førstnævnte kategori vil jeg henregne et firma som *The Curwen Press*, hvis arbejdsstandard er strålende forbilledlig.«

Tiden efter Morris var i England præget af utallige efterlignere af den store idealist og da navnlig af hans arbejdsmetoder. Privatpresser florerede, men ved begyndelsen af den første verdenskrig var de fleste af disse småpressers arbejder efterhånden blevet af en så ringe kvalitet, at de ingen betydning havde for engelsk bogtryk, men i hovedsagen var beskæftiget med at tilfredsstille samleres ønsker om at erhverve sig »sjældne privattryk«. Reaktionen mod disse »bøger, som ikke var bøger, trykt af presser, som ikke var presser«, var da også på vej, og idealister som *Bernhard Newdigate*, *Stanley Morison* og *Francis Meynell* havde i årevis eksperimenteret med nye udtryksmidler for engelsk bogtryk under den stadig tiltagende mekanisering.

Det var imidlertid kun få bogtrykkere, der interesserede sig for denne nye udvikling, og færre endnu, som forsøgte at forandre deres arbejde i smag med de nye signaler. En af de mænd, der vovede forsøget, var *Harold Curwen*, og arbejdet fra hans trykkeri var et betydningsfuldt bevis på, at det trods alt var muligt, når viljen var til stede, at trykke bøger, som var smukke i udførelsen og alligevel til at købe for et overkommeligt beløb.

The Curwen Press tog også initiativet til at uddanne dygtige typografer, således at disse ikke blot følte, at de var led i en produktion, men satte

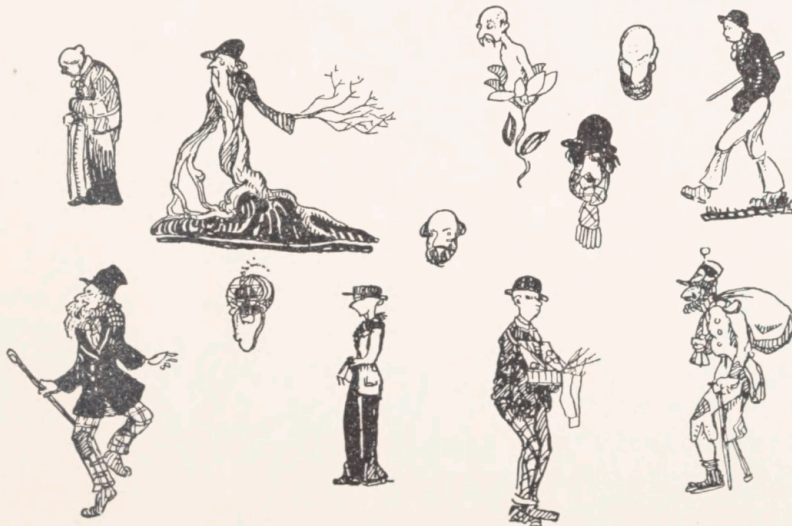
THE CURWEN PRESS

en ære i at virke aktivt for, at det arbejde, der blev udsendt, var af høj kvalitet.

Trykkeriet var grundlagt i 1863 og havde hovedsagelig været beskæftiget med at trykke noder. I 1917 blev Harold Curwen, sønnesøn af trykkeriets grundlægger, elev hos *Edward Johnston* ved The London County Council Central School of Arts and Crafts, og den lærdom, Harold Curwen fik her, var meget gavnlig, idet den gav en allerede vakt interesse og smag for godt bogtryk en praktisk retning, og under Johnstons påvirkning varede det ikke mange måneder, før arbejdet fra trykkeriet begyndte at skifte karakter.

I 1918 blev bogkunstneren *Joseph Thorpe* knyttet til trykkeriet som konsulent. Ved sin kritik af bøgernes udstyr og af de forhåndenværende skrifteres ringe kvalitet var Thorpe blevet kendt indenfor bogkredse, og det viste sig, at Harold Curwen havde gjort et heldigt valg, da han knyttede ham til sit trykkeri, for han bragte nye værdifulde ideer til pressen, og ikke mindst da han fik *Claude Lovat Fraser* til at tegne vignetter og overtrækspapir til brug for arbejderne fra Curwen Press, fik bøgerne et særpræg frem for andre trykkeriers frembringelser.

Thorpe var konsulent for trykkeriet i tre år, og i disse år blev grunden lagt til de fornemme traditioner, The Curwen Press stadig holder sig for øje. Navnlig lagde man vægt på to ting. Det første var erkendelsen af en god til-

En side fra Lovat Frasers skitseblok.

rettelægnings betydning for et håndværksmæssigt tilfredsstillende resultat, og det andet var en udstrakt brug af dygtige fantasifulde kunstnere, hvis kunstneriske sans man sørgede for fik den rigtige anvendelse. Disse principper anså man for at være meget vigtige, og det har igennem årene vist sig, at man har fået ret i denne antagelse.

Lovat Fraser tegnede en hel række vignetter, dels til småtryksager og dels til bøger; bl.a. tegnede han illustrationer til en udgave af *A Shropshire Lad* – disse illustrationer blev senere uden tekst udsendt af *The First Club* – men også en lille bog med 22 tegninger til omslagspapirer blev af stor betydning for trykkeriet, idet de kom til at danne grundlaget for den anselige produktion af *Curwen*-omslagspapirer, papirer, som har fået udstrakt anvendelse som omslag til bøger og småtryk.

I 1920 skete der en begivenhed, der senere skulle få meget stor betydning for trykkeriet, idet man ansatte en ung ukendt bogkunstner fra Manchester, *Oliver Simon*. Han blev snart kendt og respekteret som en skabende kraft indenfor bogkunsten. Trods en vis nonchalant ligegyldighed overfor praktisk arbejde, og øjensynlig mest interesseret i kunst og litteratur, bragte han »korn til Curwens mølle« i form af nye ideer, nye skrifter, ornamentter og sidst, men ikke mindst, personlighed. Det var Simon, der fik forbindelse med kunstneren *Albert Rutherford*, hvis tegninger og farvede illustrationer fra 1921 begyndte at sætte deres præg på pressens tryk. *Albert Rutherford* var den første engelske illustrator, som anvendte kryds-skraveringer i sine tegninger, og han fik utallige efterlignere, ligesom hans arbejder med træsnit i stregmanér var meget beundrede.

Forbindelse med *Edward Bawden* omkring 1924 gav yderligere næring til det illustrerede arbejde. *Bawden* var en særdeles produktiv kunstner, hvis arbejder havde indflydelse både på illustreringen af bøger og brochurer; endvidere gav han tegninger til annoncer og overtrækspapir. Navnlig dette sidste betød en yderligere forøgelse af arbejdet med disse meget anvendte papirer. Senere lykkedes det også *Oliver Simon* at få så fremragende kunstnere som *Paul Nash*, *Percy Smith*, *Barnett Freedman* og *Eric Ravilious* til at arbejde for pressen.

Denne periode af bogtrykkeriets historie kan ses i *Catalogue Raisonné of Books Printed at The Curwen Press 1920-23*, udgivet af the *Medici Society* i 1924. Kataloget, der er et godt eksempel på disse års typografi, havde til formål at vise, »at bøger, godt tilrettelagt og godt trykt, kan tryk-

THE FLEURON

A JOURNAL OF TYPOGRAPHY

EDITED BY OLIVER SIMON

HARDLY a week passes without seeing the publication of some large paper or *de luxe* edition, or of a considerable number of ordinary editions, of books showing an obvious regard for typography. This is evidence that the general standard of taste in such matters has improved, and that the teaching by example of Pickering in the 'forties, emphasized later by the efforts of William Morris, Cobden-Sanderson and others, bears fruit to-day in an increasing and plainly shown desire for well produced books.

When 'the conception is a rose', often 'the achievement is a rose grown grey'; an *edition de luxe*, though it proves that the printer and publisher *wished* to produce something worthy of permanence, is not of necessity a beautiful book: indifferent typography is made very little better by the use of expensive paper and expansive margins; and these are the main points of difference between the ordinary book and its large paper brother. Nor is the display by the printer of great technical skill and resource sufficient to free his work from adverse criticism. Unless his mannerisms are guided by good taste and judgement, the result will often be preciosity and always lack of balance.

The Fleuron is a journal which, by upholding right and consistent principles, endeavours to assist artists, printers, publishers, collectors, and all who take any part in the making and distribution of books. Its material includes the study of decoration, colour, type-forms, illustrations, text-papers, end-papers, typography, binding, and all the minutiae of book production. There are in its pages important articles on the historical evolution of printing *style*, with predictions of future forms.

kes kommercielt til en overkommelig pris« – for det førstes vedkommende hidtil kun tænkt muligt i begrænsede udgaver fra privatpresserne. Kataloget er et interessant dokument til belysning af renaissanceen i engelsk bogtryk fra den første halvdel af det 20. århundrede. Den kendte engelske bogkünstler *Holbrook Jackson* har om dette katalog bl. a. skrevet: »Her er en kommerciel bogtrykker, der er så sikker på sin egen ærlighed som producent af bøger, at han ikke nærer betænkelighed ved at udfordre kritikken med en fortegnelse over de bøger, han har trykt i disse eksperimenternes år, og hvad der er næsten mere betydningsfuldt, siger han, at fortegnelsen ikke skal tages som en fuldstændig liste over, hvad han har trykt, men at han kun har medtaget de bøger, hvor tilrettelægningen, valget af skrift, papir og illustration er overladt til trykkeriet«.

Om udførelsen af de bøger, som er vist i kataloget, står der i forordet: »Den særprægede nyhed ved disse bøger, den ting, som først falder i øjnene, er bøgernes umiskendelige klare og æstetiske holdning, og et udtryk af skaberglæde . . . som havde bogtrykkerne glædet sig over at udføre disse arbejder. Denne glæde er dog ikke forfaldet til brugen af kulører, end ikke til et fornøjeligt omslag eller til at overstrø siderne med blomster, ornamenter og billeder. Disse retningslinier præger også bindene, hvoraf det overvejende antal af de viste bøger bærer sobre grå ruskinds-bind med lærredsryg. Det er klart og sobert boghåndværk, hvor alle uheldige (hvor de var uheldige) elementer fra fortiden er udeladt. Jævn trykning kan være kedelig trykning – meget af denne trykning er jævn . . . men den er aldrig kedelig.«

Det var dog ikke Curwenpressens formål kun at trykke bøger; alle slags tryksager udførte man; brochurer, reklamer, menukort osv. blev udarbejdet med den største omhu. Og da man på den tid ikke var forvænt i denne retning, varede det ikke længe, før disse tryksager fra pressen blev meget velanskrevne, og de bevirkede yderligere, at andre trykkerier satte ind på dette felt, og The Curwen Press ydede på denne måde en værdifuld indsats for en forbedring af det kommercielle bogtryk. Også på andre områder var Harold Curwen foregangsmand – han anskaffede sig således en litografisk presse, og på denne trykte han en del af de så velkendte plakater til Londons Underground, ligesom han var blandt de første bogtrykkere i England, der brugte illustrationer trykt i litografi til bogtrykte bøger. Harold Curwen forsøgte også at gå sin lærer, Edward Johnston, skaberen af den berømte »Underground-grotesk«, i bedene, idet han tegnede en gro-

A SPECIMEN
BOOK

OF TYPES & ORNAMENTS
IN USE AT
THE CURWEN PRESS
PLAISTOW · LONDON

PUBLISHED FOR THE CURWEN PRESS BY
THE FLEURON LTD
101 GREAT RUSSELL STREET, LONDON
1928

*Titelblad til Skriftprøvebog fra 1928 med den meget karakteristiske ramme
tegnet til pressen af Edward Bawden.*

tesk, som han kaldte »Curwen Sanserif Type«. Forsøget mislykkedes dog, vel nok fordi versaliernes smukke tegning ikke formåede at skjule minusklernes uheldige udformning.

I begyndelsen af tyverne fandt man, at de nye inspirationer og ideer indenfor bogproduktionen havde nået et punkt, hvor de trængte til at komme under debat, og Oliver Simon påtog sig at klargøre disse forskellige problemer og begyndte udgivelsen af *The Fleuron*, et tidsskrift for bogtryk. Fire numre blev trykt og udgivet fra The Curwen Press i årene 1923-25, hvorefter Stanley Morison overtog det og trykte de tre sidste numre på The Cambridge University Press. I dette tidsskrift klarlagdes engelsk bogtryks nye typografiske form, og det blev værdifuldt for alle, der interesserede sig for bogtrykkets udvikling.

Da sidste nummer af *The Fleuron* udkom i 1930, var Stanley Morison i stand til at konstatere, at »der er tegn, som tyder på, at den almindelige læser nu er i stand til at skelne godt og dårligt bogtryk fra hinanden, og det bør få forlagene til at kræve godt og ærligt arbejde af deres bogtrykkere«.

Foruden at udsende dette tidsskrift udsendte The Curwen Press i disse år flere smukke bøger om bogtryk for yderligere at vække interesse for bogtrykkets kunst, og her skal navnlig fremhæves *The Woodcut*, udgivet af *Herbert Furst* og *The Book Collector's Quarterly*, udgivet af *Desmond Flower* og *A. J. A. Simons*.

Disse tre års udvikling kan ses af trykkeriets produktion såvel som i trykkeriets publikationer. På flere måder har The Curwen Press i den forløbne tid haft held til at vække interesse hos den almindelige bogkøber, f. eks. ved at udsende nye skrifter og nye ornamentter, og *The Type Specimen Books* (1928-1931), er måske de mest fuldkomne skriftprøvebøger, som er udgivet i England i mellemkrigsårene. I forordet til den sidste af disse bøger skriver Oliver Simon bl. a.: »... hvor rig en bogtrykker end er på materiale, beror det heldige resultat på, hvordan dette materiale bliver brugt og på de andre ingredienser og processer, hvoraf en bog består, såsom tryk, papir og indbinding. En bog må fremtræde som en indbydende helhed. The Curwen Press har erfaret, at de af deres kunder, der har været mest tilfredse, er de, som har givet bogtrykkeren frie hænder til at gøre den bedste brug af sit materiale. Enkelt sagt er det The Curwen Press' mål at få ejerne af vore bøger til at glæde sig over dem for på denne måde at sikre bøgerne et godt hjem, hvor der vil blive set på dem med glæde, og deres sider vil blive læst«.

Shipping

By the intercommunication of an organized Shipping Department with a network of Agents in the world's ports, the Westminster Bank enables shipowners to keep in financial contact with their vessels abroad; to secure by the issue of the requisite bail the immediate release of ships arrested or detained through collision or other cause; to mail or cable funds to ships' captains for disbursements; or, conversely, to receive freight amounts paid in by captains at any port of call.

*Detailed information and instructions for
captains are obtainable on
application*

WESTMINSTER BANK LIMITED

THE SHIPPING DEPARTMENT, 82 CORNHILL, LONDON, E.C.3
*is connected with the Manchester and Liverpool Offices by a
direct private telephone line*

Annonce med tegning af Edward Bawden, opsat af The Curwen Press.

Trykkeriet var også det første til at drage nytte af *Monotypes* genopliven af de gamle klassiske skriftsnit, og den første, man anvendte, var Garamond, som blev brugt i *The Fleuron* nr. 1 og 4; Baskerville, der fulgte kort efter, blev brugt i *The Fleuron* nr. 2. *The Curwen Press* var ligeledes det første trykkeri i England, der fra Tyskland indførte og brugte skrifter som Maximilian, Walbaum og Koch-kursiv. I de senere år har man bl. a. haft samarbejde med den dygtige hollandske bogkunstner *Jan van Krimpen*, og hans skrift *Lutetia* bruges i trykkeriet. 1932 blev *The Curwen Press News-letter* udsendt, og gennem dette blad holder trykkeriet sig i kontakt med sine kunder; her vises desuden forskellige nyheder og nyanskaffelser i form af illustrationer, nye skriftsnit og ornamenten.

I 1930 blev Oliver Simons broder *Herbert Simon*, der tidligere havde været knyttet til *The Kynoch Press*, optaget i firmaet, og *The Curwen Press* blev moderniseret. Under den anden verdenskrig blev trykkeriet alvorlig beskadiget af bomber, men det lykkedes dog at holde arbejdet i gang, så man kunne udføre de mange tryksager for staten, som trykkeriet var beskæftiget med under krigen. Det berømte frie franske magasin *La France Libre* blev således under krigen trykt af *The Curwen Press*.

Nu er trykkeriet restaureret efter krigens ødelæggelser, og de principper, man hidtil har fulgt, er stadig dets rettesnor.

I Oliver Simon, der igen har begyndt udgivelsen af et tidsskrift *Signature*, som behandler bogtrykkets aktuelle problemer, og får en mønstergyldig udførelse på *The Curwen Press*, har trykkeriet en af vor tids dygtigste engelske bogkunstnere, og kvalitet til en overkommelig pris er stadig målet for pressens arbejde, hvad enten det drejer sig om et menukort, en brochure eller en bog.

SUMMARY

On a visit to London during the summer 1947 I was given an introduction to the Curwen Press, Plaistow. The press was founded in 1863 and is referred by Stanley Unwin in his »The Truth about Publishing« to the highest rank of printers, distinguished for its truly exemplary standard.

In the reaction against the numerous imitators of William Morris' hand-printed work HAROLD CURWEN, grandson of the founder, was a leading figure, who in 1917 had been EDWARD JOHNSTON's pupil at the LCC. In 1918 JOSEPH THORPE joined the press and his

THE CURWEN PRESS

work was a valuable asset, it was he who started producing the now widely used cover-paper. In 1920 OLIVER SIMON was employed and soon made a name for himself. Through him various well-known artists were connected with the press, and a wealth of beautiful prints were produced under his direction.

A lithographic press was acquired, and the Curwen Press was one of the first firms in England to employ lithographic illustrations in printed books. In the early twenties was published "*The Fleuron*", a magazine of printing. Even in the choice of type the Curwen Press has often set the standard, they were among the first to avail themselves of the Monotype revival of the old classical cuts.

In 1930 Herbert Simon, Oliver Simon's brother, formerly with the Kynoch Press, entered the firm, and Curwen Press was modernized. During the war the press suffered serious bomb damage, but it was kept going and is now restored, working on the same lines as before. Oliver Simon is now editing "*Signature*", another magazine dealing with the art of printing and eminently produced. Mr. Simon is himself an artist of printing – one of the finest in England to-day – and quality at a reasonable price is the aim of the press no matter what the object is, an invitation card, a leaflet, or a book.

*Pressens bomærke,
tegnet af Percy Smith.*